

כפי הדרוש הזה על תיבות אלו הראשונות של הפסוק הרי דאי אפשר להצין התיבות של סיום הפסוק ד"פלשמים כי קרוב הוא וגו'" שאינם מוצגים, והרי מכאן דמשכחת דרשת חז"ל על תחילת הפסוק אף שא"א לפרש סוף הפסוק, והו' שאמר הגר"א פלשמים יוכיח ודוק.

[א"ה, עי' מהרש"א מכות י' א' בהנך דרשות דהגמ' שם על הפסוק ומי אוהב צהמון לא תצוה וגו' דהק' המהרש"א דהא סיפיה דקרא לא יתכן לפי כל הדרשות שצטגין וכו' ע"ש. הרי מצוה דעת המהרש"א ללא הגר"א הנ"ל, אלא דזה קשה לומר שיש דרשה על תחילת הפסוק שאינו יכול לפרש סיפיה דקרא. ולדעת הגר"א הנ"ל הרי מיושב קושי' המהרש"א שם. ולכאורה יש להעיר מן עוד כמה דרשות חז"ל בזה, ודו"ק. וע"ע חוס' מכות ח' א' ד"ה היינו וכו' דאף למ"ד יש אם למסורת אין זה כי אם היכא דיש מוצן לשאר הפסוק על פיה אצל לא דרשין המילה עצמה לפי המסורת היכא דאין מוצן לשאר המילה על פיה, ע"ש, ודו"ק. ועי' גיטין י"ב א' דלפי דרשת הש"ס "לא תלקט לעני" לכאורה אין מוצן לא לתחילת שאר הפסוק או לסוף שאר הפסוק, ודלא כהנ"ל, ודו"ק].

ב' בתיב צפ' בשלח צפרשת מן "ויאמר משה אליהם איש אל יותר ממנו עד צקר. ולא שמעו אל משה ויחירו אנשים ממנו עד צקר וירס תולעים ויבאש וגו'". ופירש"י, "הרי זה מקרא הפוך (מה דכתיב וירס תולעים ויבאש), שבתחלה הבאיש ולצסוף התליע וכו' וכן דרך כל המתליעים", עכ"ל. ויש להצין לשם מה נכתב הפסוק באופן הפוך זה, הא כיון דהמציאות לא הי' כך אלא כטבען של עולם שהדבר הבאיש תחילה ואח"כ מריס תולעים, ושבתחלה כן הי' למעשה אצל המן שהותירו, א"כ לשם מה נכתב בהפסוק באופן ההפוך "וירס תולעים ויבאש".

וי"ל שהפסוק צא לרמוז בזה, דהיכא שאמרה התורה לא תוחירו ממנו עד צוקר, וכמו"כ בכל ענין שהחיוז על האדם להוציא את ממונו כגון צכסף נדקה שהתורה אמרה שלא יוחירו לעצמו לגנוז צבית גנוזי אלא שיחלק אותם לנדקה, אם אינו שומע אלא הניח המן או הכסף לעצמו

רובעת לא שייך דאינה צגוף החפץ. והוא כמו שציארנו רק לדידן יש חילוק דחזקה מעיקרא שפיר מוקמינן אחזקה אפילו היכא דהוא ענין נדדי ולכן דצנטל קבלה פ"א דיש לו חזקה מעיקרא סמכינן על זה אצל חזקה הבא מכח רוב על זה אמרינן דוקא היכא דצא צגוף החפץ ודו"ק.

סימן ב

קצת הערות שונות

א' שבעתי צימי נעורי אצלחט"א מהגאון הרב ר' לוי בן ציון רובינשטיין זצ"ל, אצ"ד סטעטין (שהי' מלפנים תלמיד ישיבת סלוצדקא, וצסוף ימיו קבע מקומו צבית מדרש רעים אהובים צשכונת צראנסוויל ניו יארק), עוצדא וד"ת דלהלן צשם הגר"א, (שכפי הנראה הוא צלתי ידוע):

פעם צוילנא צימי הגר"א, הי' ויכוח צין שני לומדים אם ייתכן דרשת חז"ל על חלק מפסוק צאופן שאי אפשר לפרש את סיום הפסוק, דהיינו דעפ"י הדרש שפירשו את המילים של תחילת המילים יהיו נשארים המילים של סיום הפסוק צלתי מוצגים לצדס, אם משכחת זה דדרשות חז"ל או לא. והנה עבר עליהם הגר"א ושמע הויכוח והצטטא להם "פלשמים יוכיח" והלך לדרכו ולא פירש. והנה השני לומדים לא הבינו לפתר דברי קדשו של הגר"א ושאלו הדבר קמיה כל התלמידי חכמים דעיר וילנא ואין פותר אותם להם, עד שהגיע הדבר לאזני הגאון המופלא ר' זעלמעל'ע מוואלאזהין, תלמיד הגר"א, שפתר להם כוונת הגר"א באופן נפלא, דכוונתו למדרש דאיתא על הפסוק ריש פרשת צשלח "ויהי צשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשמים וגו'", דאיתא צמדרש "ולא נחם אלקים דרך ארץ ד"דרך ארץ" שהלחם צא מן הארץ והמים מן השמים, אצל צהמדבר לא הנהיגם הרבש"ע את כלל ישראל צדרך הארץ הנ"ל, אלא להיפך, דהלחם (המן) צא מן השמים, והמים צא מן הארץ (הצארה של מרים) והיינו דכתיב ולא נחם אלקים דרך ארץ, והיינו דע"ז השיצם הגר"א "פלשמים יוכיח", דהרי